

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3347-

30.03.2016

Avgjørelse av klage på vedtak om bruk av reservekvote gaupe i region 6

Klima- og miljødepartementet viser til klage 7. mars 2016 fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag og Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag over rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak 7. mars 2016 om bruk av reservekvote gaupe i region 6.

Klima- og miljødepartementet opphever rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om bruk av reservekvote gaupe. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at forutsetningen for bruk av denne kvoten, slik den ble fastsatt i departementets vedtak 20. januar 2016, ikke er til stede og at vedtaket derfor er ugyldig.

Saksgang

Rovviltnemnda i region 6 fattet 7. mars 2016 vedtak om bruk av reservekvoten gaupe i region 6. Vedtaket ble samme dag påklaget av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag og Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag. Klima- og miljødepartementet besluttet 10. mars 2016 å gi klagen oppsettende virkning. Rovviltnemnda i region 6 fastholdt 14. mars 2016 sitt tidligere vedtak.

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda i region 6 fastsatte 29. oktober 2015 kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 i 2016. Vedtaket ble påklaget av flere, og Klima- og miljødepartementet fattet 20. januar 2016 følgende vedtak i klagesaken:

"Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak av 29. oktober 2015 om kvotejakt for gaupe i region 6 i 2016. Departementet viser til at antall ynglinger i regionen ligger over bestandsmålet og at vedtaksmyndigheten skal vurdere uttak blant annet ut fra hensynet til å komme ned på bestandsmålet. Kvoten som er på totalt 26 gauper hvorav maksimalt seks voksne hunngauper, samt en reservekvote på inntil fire dyr med en hunndyrkvote

på to dyr over ett år, er etter departementets vurdering noe høy. Det er derfor viktig at jaktkvoten, inkludert reservekvoten, ikke oppfylles på en slik måte at sannsynligheten er stor for at antall ynglinger vil ligge under det fastsatte bestandsmålet etter avsluttet jakt. Departementet forutsetter, slik nemnda selv skriver, at reservekvoten på fire dyr, hvorav to hunndyr, kun tas i bruk dersom ny kunnskap om bestanden viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen. Departementets klagevedtak er i samsvar med naturmangfoldloven § 16, og målet om at gaupebestanden skal forvaltes så nær bestandsmålet som mulig. Klagene er ikke tatt til følge."

Etter søknader fra blant andre Høylandet og Selbu kommuner fattet rovviltnemnda 7. mars 2016 vedtak om tildeling av én gaupe av reservekvoten til området med mål om yngling i Nord-Trøndelag. Bakgrunnen var økende tap av rein dokumentert eller antatt tatt av gaupe både innenfor og utenfor yngleområdet for gaupe i Nord-Trøndelag. Sekretariatet for rovviltnemnda frarådte tildeling fra reservekvoten med blant annet denne begrunnelsen:

"Med bakgrunn i Rovdata sin foreløpige bestandsvurdering, føringer i rovviltnemndas eget vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe, KLDs behandling av klagene og Miljødirektoratets faglige tilråding anbefaler sekretariatet at det ikke tildeles dyr fra reservekvoten til noen av kvotejaktområdene." Sekretariatet viste blant annet til at foreløpige bestandstall viser en lavere bestand enn da nemnda fattet sitt opprinnelige vedtak, og til at både Miljødirektoratet og departementet vurderte den kvoten nemnda opprinnelig fastsatte som høy. Når det gjelder bestandstallene, viser uttaler sekretariatet følgende: "Når sekretariatet la frem saksfremlegget til vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i oktober ble kvoten beregnet utfra at prognosemodellen estimerte 15,5 familiegrupper før jakt i 2016 (se NINA Rapport 1179). Foreløpig bestandsvurdering viser 13,5, to familiegrupper under prognosen. Dette betyr at kvoten var satt ut fra en estimert bestand som var høyere enn den reelle bestanden ut fra Rovdata sine foreløpige beregninger av bestanden før jakt i 2016."

Klagers anførsler

Rovviltnemndas vedtak ble påklaget av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag 7. mars 2016. De viser blant annet til at bestandssituasjonen ikke gir grunnlag for bruk av reservekvoten. Heller tvert om. Klagerne ber om at klagen gis oppsettende virkning. Klagerne viser også til at rovviltnemnda rår over tre betingede fellingstillatelser på gaupe, og at det er et dyr fra denne kvoten som bør brukes dersom det er gjort spesiell skade på tamrein i Nord-Trøndelag.

Beslutning om oppsettende virkning

Klima- og miljødepartementet besluttet 10. mars 2016 å gi klagen oppsettende virkning. I sin begrunnelse sa departementet følgende: *"Klima- og miljødepartementet viser til det som er sagt i Rovdatas foreløpige bestandsvurdering av gaupe i region 6, og som tyder på at bestanden er lavere enn tidligere forutsatt. Departementet er derfor i tvil om en av forutsetningene for bruk av reservekvoten er til stede og anser det som sannsynlig at klagen vil bli tatt til følge. Departementet gir derfor klagen oppsettende virkning."*

Rovviltnemndas behandling av klagen

Rovviltnemnda i region 6 opprettholdt 14. mars 2016 sitt tidligere vedtak. I sekretariatet sin innstilling til nemnda er det blant annet sagt:

"Sekretariatet viser til sekretariatets innstilling når nemnda behandlet tildeling av tilleggsdyr mandag den 7. mars. Selv om sekretariatet var, og er imot at det tildeles tilleggsdyr fra reservekvoten anbefaler sekretariatet at nemnda opprettholder sitt vedtak og videresender klagen til Klima- og miljødepartementet for sluttbehandling. Retningslinjer gitt av KLD sier at nemnda skal være tilbakeholden med å endre vedtak der det er sterke interessemotsetninger. Naturvernforbundet peker i sin klage på muligheten som Fylkesmannen har til å gi skadefellingstillatelse på gaupe med bakgrunn i skader på rein. Fylkesmannen har denne muligheten, men terskelen for å gi skadefellingstillatelse innenfor yngleområdet er langt høyere enn i områder utenfor mål om yngling. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har ikke mottatt noen søknad om skadefellingstillatelse.

I sekretariatets innstilling til nemndas tildeling den 7. mars så står det at det er funnet 36 reinkadaver dokumentert tatt av gaupe i Nord-Trøndelag. I sekretariatets innstilling er det også et kart som viser hvor kadavrene er funnet. I etterkant av dette har det kommet til fem nye kadavre i Lierne (2) og 1 i hver av kommunene Høylandet, Namdalseid og Fosnes. Tilsvarende økning var det også i 2015 (fra 12 til 17 kadavre)."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Klima- og miljødepartementet viser til sitt vedtak 20. januar 2016 der det blant annet er sagt at *"Det er derfor viktig at jaktkvoten, inkludert reservekvoten, ikke oppfylles på en slik måte at sannsynligheten er stor for at antall ynglinger vil ligge under det fastsatte bestandsmålet etter avsluttet jakt. Departementet forutsetter, slik nemnda selv skriver, at reservekvoten på fire dyr, hvorav to hunndyr, kun tas i bruk dersom ny kunnskap om bestanden viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen."*

Departementets vedtak etter klagebehandlingen er endelig.

Som det fremgår av innstilling fra sekretariatet til rovviltnemnda i region 6 og departementets beslutning om å gi klagen oppsettende virkning, viser beregninger fra Rovdata at kvoten for kvotejakt på gaupe i region 6 ble satt ut fra en estimert bestand som var høyere enn den reelle bestanden. Både Miljødirektoratet og departementet vurderte den fastsatte kvoten som høy ut fra de da foreliggende bestandstall. Departementet la derfor i sitt vedtak 20. januar 2016 inn en forutsetning om at reservekvoten kun tas i bruk dersom ny kunnskap viser at det er forsvarlig og nødvendig for å komme ned mot bestandsmålet for regionen. Når ny kunnskap nå viser at bestanden er lavere enn det som ble lagt til grunn for vedtaket, mener departementet forutsetningen for bruk av reservekvoten ikke er til stede, og at rovviltnemnda ikke hadde adgang til å fatte vedtak om bruk av denne. Departementet anser derfor rovviltnemndas vedtak av 7. mars 2016 om bruk av reservekvoten som ugyldig.

Rovviltnemnda har etter rovviltforskriften § 11 tredje ledd myndighet til å endre eget vedtak om kvote for jakt på gaupe "dersom nye opplysninger tilsier det". Departementet kan imidlertid ikke se at dette vilkåret er oppfylt her. Som nevnt viser ny kunnskap om *bestandssituasjonen* at bestanden er lavere enn det som ble lagt til grunn for vedtaket 20. januar 2016. Når det gjelder den

tapssituasjonen som rovviltnemnda legger til grunn i sitt vedtak om bruk av reservekvoten, ser det for departementet ut som om det er en tapsutvikling som ikke er vesentlig annerledes enn det som også var i 2015 og derfor må anses å ligge til grunn for selve kvotevedtaket. Dersom skadesituasjonen i et område tilsier felling, er departementet enig med klagerne i at dette burde vært løst ved bruk av betinget skadefellingstillatelse. Vi viser til at betinget fellingstillatelse kan iverksettes uten at det foreligger søknad.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opphever rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak om bruk av reservekvote gaupe. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at forutsetningen for bruk av denne kvoten, slik den ble fastsatt i departementets vedtak 20. januar 2016 ikke er til stede og at vedtaket derfor er ugyldig.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	6404	TRONDHEIM
Rovviltnemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	7734	LEIKANGER

Adresseliste

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal		6630	TINGVOLL
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag	Postboks 132	7702	STEINKJER
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag	Sandgata 30	7012	TRONDHEIM